

RÚBRICA D'AUTO – AVALUACIÓ PERSPECTIVA FEMINISTA

Grup de Treball Avaluar per Transformar

Carol Barberan, Àlex Carulla, Maria Jorquera, Jordi Moner

Què és?

Aquesta rúbrica d'un sol punt està dissenyada per realitzar un procés d'auto-avaluació i de co-avaluació a través de la reflexió de la pràctica individual i de l'observació dels altres aprenents. S'hi destaquen els punts on s'ha de millorar així com els punts o aspectes que ja tenen un nivell òptim. Les principals millores respecte a les rúbriques és la seva senzillesa d'ús, i que fa que cadascú hagi de reflexionar sobre el seu procés d'aprenentatge i les seves actituds. Al mateix temps permet donar un retorn positiu a tots els companys i companyes.

Com es fa servir?

L'ús de la rúbrica d'un sol punt és una eina que pot resultar molt útil per a realitzar una avaluació formativa en qualsevol moment de la seqüència didàctica que s'està treballant.

La mateixa eina es pot utilitzar en dos moments diferents, de manera que podrem obtenir una evidència de quin ha estat el progrés de l'alumnat, tal com se'ns demana a l'ordre d'avaluació.

A l'hora de triar el suport que utilitzarem, hem de ser molt curosos amb el discurs que hem utilitzat a l'aula. Així, si fem bandera dels objectius de desenvolupament sostenible, l'ús del paper és un contrasentit. L'ús d'un suport digital en forma de formularis digitals, utilitzant l'extensió «co-rubrics» o d'altres de software lliure, o la creació de tasques individualitzades al classroom és sens dubte una opció molt interessant.

Aquesta rúbrica està pensada per ser utilitzada com a instrument d'auto-avaluació i de co-avaluació, en la qual l'alumnat ha de reflexionar sobre les actituds pròpies i alienes en referència a la perspectiva de gènere.

En quins casos és pertinent?

L'eina dissenyada es pot utilitzar en qualsevol activitat que es porti a terme a l'aula, però s'ha d'intentar no abusar-ne, perquè pot acabar perdent el seu sentit. Així doncs, és recomanable utilitzar-la en un moment inicial del curs per saber el punt de partida de l'alumnat, i tornar-la a utilitzar en el moment que creguem que ja hem treballat tots els aspectes relacionats, i així copsar quin ha estat el progrés de cadascú.

RÚBRICA D'AUTO – AVALUACIÓ PERSPECTIVA FEMINISTA

Quan?

Aquest instrument es pot utilitzar en qualsevol moment del procés d'ensenyament-aprenentatge, però és recomanable fer-li servir com a avaluació inicial per tenir una radiografia del punt de partida de l'alumnat, i posteriorment utilitzar el mateix instrument per copsar la seva evolució, quan ja s'han treballat els diferents aspectes a l'aula. Al ser una eina d'avaluació, permet que la seva temporalitat sigui aplicable en qualsevol moment de procés d'aprenentatge. Com hem dit, preferentment serà una eina per avaluar processos de llarga durada, en diversos moments del procés educatiu, per tal de poder apreciar-ne l'evolució.

Què?

Tal com està concebut, aquest instrument serveix per avaluar els prejudicis i actituds de ceguesa de gènere i discriminatòries per qüestió de gènere per part de les persones aprenents, i l'actitud de cada persona davant posicionaments en contra de la igualtat de gènere que es manifestin en la pràctica acadèmica.

Qui?

La potència d'aquesta rúbrica d'un sol punt resideix en que és una eina de reflexió de l'alumnat, que li permet realitzar una co-avaluació i una auto-avaluació, ja que en el moment d'aplicar-la fomenta la reflexió individual respecte a les actituds pròpies o alienes, i permet ajudar a les persones a identificar i visibilitzar en quins aspectes haurien de millorar.

Al tractar-se d'un instrument tant personal, l'alumnat pot incloure les seves conclusions a la carpeta d'aprenentatge, de manera que encara s'amplifica més la reflexió que faci respecte al procés d'aprenentatge realitzat.

En qualsevol cas, i per no carregar excessivament l'alumnat, el millor és que cada aprenent s'autoavaluï i avaluï a un altre company o companya. D'aquesta manera, es pot deixar un temps perquè cadascú expliqui les conclusions a què ha arribat sobre la persona que ha avaluat.

RÚBRICA D'AUTO – AVALUACIÓ PERSPECTIVA FEMINISTA

Implementació a l'aula

Les vegades que he utilitzat aquest tipus d'eines a l'aula l'alumnat ha mostrat un nivell de motivació important, sobretot si es deixa l'espai i el temps necessari perquè la persona avaluadora i la persona avaluada puguin parlar dels punts assolits i dels punts on s'ha de posar l'accent per millorar. El fet de justificar l'anàlisi realitzat i de proposar els elements de millora enlloc d'acabar amb una qualificació, fa que l'alumnat se senti còmode amb l'eina.

Les persones del grup que no hem aplicat mai aquest instrument, considerem que és una bona eina per avaluar, més senzilla que una rúbrica a la que estem habituats. També pensem que pot ser una manera de sorprendre a l'alumnat amb una avaluació diferent. Creiem que la seva aplicació no ha de ser difícil a l'aula si l'alumnat ja està habitual al treball amb rúbriques, ja que, tot i ser una nova eina, el procediment és molt similar al de les altres rúbriques.

Recursos o referències

Rúbrica d'un sol punt

Gonzalez, Jennifer. <https://www.cultofpedagogy.com/single-point-rubric/>

Fluckiger, Jarene. <https://facultycenter.ischool.syr.edu/wp-content/uploads/2012/02/Single-Point-Rubric.pdf>

Morales Lobo, Mariana. <https://practicareflexiva.pro/ca/mes-enlla-de-la-rubrica/>

Instruments d'avaluació

Eina per avaluar la perspectiva de gènere en la docència. Grup d'Educació i Gènere Facultat Ciències de l'Educació UAB
<http://competenciesepd.blog.pangea.org/eina-per-avaluar-la-perspectiva-de-genere-en-la-docencia/>

Octoputest <http://lavidaenelcentro.ecotonored.es/wp-content/uploads/2020/02/OCTOPUTEST.pdf>

Sobre gènere:

Massip, C.; Barbeito, C.; Egea, A.; Flores, M. *Competències per transformar el món, cap a una educació crítica i per a la justícia global a l'escola*. n.197 Ed. Graó Educació <https://www.uab.cat/doc/conceptualgeneredoc>

RÚBRICA D'AUTO – AVALUACIÓ PERSPECTIVA FEMINISTA

	Elements a millorar 	Objectiu /Indicador	Elements destacats / Aprenentatges realitzats
Aprenentatges		Percepció	
		I1.1 Ets capaç d'identificar situacions de llenguatge discriminatori	
		1.2 Ets capaç de reconèixer situacions de desigualtat en les relacions socials	
		I2.1 Intentes trobar i conèixer referents femenines en tots els àmbits	
Transferència		I2.2 consideres la possibilitat que existeixin els referents femenins a part dels masculins	
		I3.1 El teu llenguatge és inclusiu tant en les tasques escrites com en la participació oral	
		I3.2 Visibilitzes la presència de la dona en la societat	
		I4.1 Reaccions en contra de comentaris discriminatoris per raons de gènere tant dins com fora de l'aula	
		I4.2 Demostres i comprens la necessitat de posicionar-se en contra de la complicitat de la neutralitat	

RÚBRICA D'AUTO – AVALUACIÓ PERSPECTIVA FEMINISTA

	Elements a millorar 	Objectiu /Indicador	Elements destacats / Aprenentatges realitzats
Transformació		Consciència I5.1 Redueixes els comportaments de discriminació, exclusió o dominació per motius de gènere	
		I6.1 Acostumes a treballar en grups de treball heterogenis i mixtes	
		I6.2 Organitzes la realització de grups heterogenis i mixtes	
		I6.3 Valores positivament el treball en grups heterogenis i mixtes	
Aprenentatges		Percepció I1.1 És capaç d'identificar situacions de llenguatge discriminatori	
		I1.2 És capaç de reconèixer situacions de desigualtat en les relacions socials	
		I2.1 Intenta trobar i conèixer referents femenines en tots els àmbits	
		I2.2 considera la possibilitat que existeixin els referents femenins a part dels masculins	

RÚBRICA D'AUTO – AVALUACIÓ PERSPECTIVA FEMINISTA

	Elements a millorar 	Objectiu /Indicador	Elements destacats / Aprenentatges realitzats
Transferència		13.1 El seu llenguatge és inclusiu tant en les tasques escrites com en la participació oral	
		13.2 Visibilitza la presència de la dona en la societat	
		14.1 Reacciona en contra de comentaris discriminatoris per raons de gènere tant dins com fora de l'aula	
		14.2 Demostra i comprèn la necessitat de posicionar-se en contra de la complicitat de la neutralitat	
Transformació		Consciència	
		15.1 Redueix els comportaments de discriminació, exclusió o dominació per motius de gènere	
		16.1 Acostuma a treballar en grups de treball heterogenis i mixtes	
		16.2 Organitza la realització de grups heterogenis i mixtes	
	16.3 Valora positivament el treball en grups heterogenis i mixtes		